

РЕЦЕНЗИЯ

от доктор **Методий Иванов Ангелов**, доцент в ПУ „Паисий Хилендарски“

на база на материалите, представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност „доцент“

в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование **2. Хуманитарни науки**,

професионално направление **2.4. Религия и теология (Нравствено богословие – религия и нравствено възпитание)**

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 39 от 02.05.2023г. и в интернет-страницата на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, за нуждите на *катедра Теология* към *Философско-историческия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“*, като единствен кандидат участва **гл. ас. д-р Ивелина Николова Николова** от ПУ „Паисий Хилендарски“.

1. Общо представяне на процедурата и на получените материали

Предмет на процедурата:

Със заповед № РД- 21-1419 от 30.06.2023г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ по област на висше образование **2. Хуманитарни науки** в професионално направление **2.4. Религия и теология** (научна специалност *Нравствено богословие – религия и нравствено възпитание*), **обявен за нуждите на катедра Теология** към *Философско-историческия факултет*. С решение на научното жури при първото неприсъствено заседание от 17.07.2023г. съм определен за изготвяне на рецензия по материалите за конкурса.

За участие в обявения конкурс **единственият кандидат, подал документи, е главен асистент доктор Ивелина Николова Николова от ПУ „Паисий Хилендарски“**. Комисията за допускане на кандидатите до конкурса, назначена със заповед на Ректора (РД-21-1332 от 21.06.2023), въз основа на свое заседание на 10.07.2023 г., излиза със становище, че представените от Николова документи отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАСПУ и с решение за допускане на кандидата в процедурата по конкурса.

Опис на получените за рецензиране материали

Представеният от Ивелина Николова комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи: 1. Молба по образец до Ректора за допускане до участие в конкурса; 2. Автобиография по европейски формат; 3. Диплома за висше образование с придобита ОКС „магистър“ - копие с приложение; 4. Диплома за ОНС „доктор“ - копие; 5. Списък на научните трудове; 6. Копия на публикациите на научните трудове; 7. Списък на цитиранията; 8. Справка за съответствие на минималните национални изисквания (МНИ); 9. Анотации на материалите по чл. 65. от ПРАСПУ (на български и чужд език); 10. Самооценка на приносите; 11. Декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи; 12. Удостоверение за трудов стаж; 13. Справка за учебната работа; 14. Справка за научноизследователската работа; 14.1. Служебна бележка от подделение НПД; 15. Документи, отнасящи се до художественотворческа дейност; 16. Справка за съответствие с допълнителните факултетни изисквания (ДФИ). От представените материали за научната дейност е видно, че Ивелина

Николова е изпълнила минималните национални изисквания (МНИ) с 695 точки. и допълнителните факултетни изисквания (ДФИ) на Философско-историческия факултет.

Кандидатът Ивелина Николова е приложила списък с общо 25 научни труда - 3 монографии, 2 студии (в издания с импакт фактор) и 20 статии, от които 9 са в научни списания с импакт фактор. Представени са също и 22 броя разработена учебна литература по религия. Материалите са представени в две категории – част от тях са за рецензиране, а друга част като спомагателни доказателства за научното и учебно творчество на кандидата извън категорията на обявения конкурс.

Приемат се за рецензиране *6 научни труда (1 монография и 5 статии*, от които 3 в списания с импакт фактор), които са извън дисертацията. При крайната оценка се вземат предвид също и *9 учебни помагала и методически ръководства*.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Кандидатът Ивелина Николова е родена през 1979г. Средното си образование „музикален педагог – инструментален профил“ получава от НУФИ „Филип Кутев“ в гр. Котел. В периода 1999-2004 г. и 2004-2005 г. учи богословие в Богословски факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където се дипломира съответно в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. През 2007 придобива степента магистър по „Средновековна философия и култура“ във Философския факултет на същия университет. От 2006 до 2009 г. е редовен докторант в Богословския факултет на университета, където през 2010 г. защитава докторат.

Трудовият стаж на д-р Ивелина Николова е наситен с разнообразни педагогически дейности в различни детски градини и училища: от 2004 до 2011 г. преподава „Вероучение“ в 74 ЦДГ „Магнолия“, от 2010 до 2017 г. преподава „Религия“ на граждански договор в детски градини и училища в гр. Кюстендил. В периода от 2012 г. до сега е участник и координатор на проект „Религия“ за разработване и издаване на учебна литература по религия за детските градини и общообразователните училища, получила благословение на Светия синод на Българската православна църква за ползване.

Академичната кариера на кандидата започва като хоноруван асистент по Систематическо богословие в Богословския факултет на Софийския университет. След участие в конкурс през 2011 г. Николова е назначена за асистент към катедра Богословие в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, а от 2013 г. е назначена на длъжността „главен асистент“ по Систематическо (Нравствено богословие).

3. Обща характеристика на научната и учебна дейности на кандидата

3.1. Оценка на научната дейност на кандидата

Монография

Ивелина Николова представя за рецензия *монографичен труд* със заглавие „Многоликост на християнската надежда“. Още от заглавието се разкрива стремежът на автора да избяга от стереотипизираното разглеждане на проблема и да го анализира и представи в неговата дълбочина и многопластовост. Научният труд е с обем от 486 страници със сложна структура, състояща се от „Предговор“, „Встъпление“ и основен текст в две части, разделени в глави, разграничени в параграфи и подточки, а накрая завършва с „Използвана литература“. В библиографията са посочени общо 291 източника - 246 на кирилица и 45 на латиница.

Темата е оригинално формулирана и плодотворна в научно отношение, насочваща вниманието на читателя към многослойността, сложността и многообразните духовни връзки и проявления на християнската надежда в живота на човека.

Относно *методологията*, във встъплението на научния си труд Ивелина Николова подчертава, че следва идейната традиция на българската богословска мисъл при научните търсения в областта на проблематиката на християнската надежда. Стремехът на автора е, изхождайки от тази доказано плодотворна научна основа, стоейки твърдо на църковна и библейска основа, но обогатявайки я с различни подходи, насочени към разкриване на нови гледни точки, да достигне до други, неизследвани пластове от сложната структура на надеждата, от които да стане явна нейната многоликост в духовния свят на човека. Авторът избира подход за доразвиване и надграждане на онези рационални идеи в българското и в православното нравствено богословие, които трасират пътя към една морално плодотворна перспектива. Тя използва синтетичен подход, основан на добре очертана и стабилна традиция, идваща от известните български богослови Ганчо Пашов, Иван Панчовски и Димитър Киров (стр. 25), обогатена с идеи и гледни точки от приложените интердисциплинарен и интерконфесионален подходи. Така авторът интегрира постиженията на българската богословска традиция с богатството на православната теология и обмяната на идеи от областта на хуманитарното познание, представяйки ни при това и идеи от другите християнски деноминации, без обаче механично и безкритично да ги заимства. От гледна точка на тази изследователска перспектива считам, че Николова се е насочила правилно и тази методологична база ще ѝ даде възможност, от една страна да доразвива и надгражда постигнатото досега като традиция, а от друга, да разкрива нови изследователски хоризонти на тази ключова християнска добродетел. Подобен подход би предпазил научното ѝ творчество от затваряне и капсулиране само в рамките на постиженията на българските богослови, преповтаряйки и коментирайки техните идеи, но би способствало за откриване на нови духовни връзки и психологически прояви на надеждата в живота на християнската духовност и в един по-общ план, значим въобще за православието, а няма да е преувеличено ако обобщим и за християнското богословие.

Темата за многоликостта на надеждата в труда на Николова се разгръща в двоен контекст: от една страна исторически се проследява развитието на концепциите за надеждата в елинската философия и формирането на богословско-етичното учение за християнската надежда, паралелно с обособяването на смисловите гнезда в него, а от друга – проблематизирането ѝ по отношение на тенденциите в съвременното православно богословие, като при това не са пропуснати и хуманитарните аспекти на надеждата (стр. 27-28). Изключително важно е уточнението, че темата за надеждата в монографичния труд ще бъде разглеждана като ценност в контекста на моралния универсализъм (стр. 430-431).

В първите две глави на първата част на монографичния си труд, използвайки интердисциплинарен и интерконфесионален подходи, Ивелина Николова очертава параметрите на идейните линии в дискусиите по темата за надеждата така, както ни се разкрива в научната литература от областта на философията (стр. 33-52) и на християнската теология (стр. 57-236). Със стегнат и ясен стил авторът маркира основните алтернативни тези и техните аргументи, които имат концептуално значение и служат като идейни репери в историята на придвижването на човешката мисъл напред в тази древна и в същото време вечно актуална общочовешка проблематика, вълнуваща човечеството през различните епохи на неговото развитие. Този ракурс за разкриване на идейния ландшафт на надеждата се явява

концептуален фон, на който по-нататък се развиват нейните научни търсения и на който изпъкват приносите на монографичния труд за разкриване на многоликостта на надеждата.

Във втората част на монографията, в първата глава, разсъжденията на д-р Николова са насочени върху библейските основания за надеждата и взаимодействието ѝ с такива морални и психологически категории от Стария завет като справедливостта, страданието, отчаянието (стр. 238-297). В същата глава са разкрити измеренията и духовните перспективи на новозаветната надежда, като ясно са очертани нейните характерни особености (стр. 298-349). Задълбочено е анализирана тази добродетел в богословието на ап. Павел, като са изведени и представени различните аспекти на нейните духовни прояви и взаимодействия. Втората глава от тази част акцентира върху детайлния и многопластов анализ за християнската надежда в системата на нравственото богословие на известния богослов Ив. Панчовски (стр. 350-397).

В третата глава от втората част, озаглавена „Модуси на надеждата“ (стр. 398-471), д-р Николова обвързва изследването на надеждата с практическия духовен живот на човека и с църковния идеен контекст, което транслира полезността на изводите в интердисциплинарен план и в посока към хуманитарните и социални науки. Докато от предишните глави прозира повече богатата философска подготовка и теологичната ерудиция на д-р Ивелина Николова, в тази част от монографията се разгръщат и нейните умения за задълбочен логичен анализ върху духовните причинно-следствени връзки, духовната рефлексия и възможностите за проникване във фините проявления на християнската надежда.

Полемизирайки срещу релативистичните и субективистични възгледи в аксиологията, независимо, че преживяването на надеждата е субективно, авторът категорично я определя като универсална духовна ценност, чието изследване не може да бъде ефективно извън парадигмата на моралния обективизъм и универсализъм (стр. 430-431). Тя повдига въпроса за пропускането досега в християнското богословие на задълбочено изследване на аксиологическия аспект на надеждата като абсолютна и универсална ценност, губеща се постепенно от живота на съвременния човек (стр. 429-430). От важно социално и практическо значение е разглеждането в тази глава, от една страна, на нейното благотворно влияние върху развитието на личността, а от друга, на негативните духовни състояния, свързани преди всичко с безнадеждността и егоизма, срещани при материалистически ориентирания човек, които не позволяват проявлението на надеждата и водят в крайна сметка до отчаяние и мисли за суицидност. Тази част от монографичния труд представлява същинско идейно и концептуално богатство при разкриването на многоликостта на християнската надежда, защото Ивелина Николова излиза не само от рамките на традиционните християнски разсъждения по темата, но тръгва и в посока на тяхното прилагане в универсална общочовешка перспектива. Удачно и с широки евристични възможности е разграничаването на надеждата, от една страна, като *„субективно преживяване“*, а от друга, като *„сумиран израз на цялото християнско учение, в което се поместват учението за безсмъртието, за възкресението, за вечния живот“* (стр. 406).

Парадоксалността на надеждата като особено духовно състояние е предмет в разсъжденията на автора и основно ядро в оригиналните му изводи, аргументирани чрез доказването на абсурдността в преживяното състояние на надежда, произлизащо от безсилието на човека и свързано с разпадането на *„вътрешния му свят“*. Парадоксалността се проявява в процеса на онази личностна трансформация, в която палитра от чувства и състояния, определят човека: от липсата на надежда и цялостен срив към зараждане на надеждата от извора на неговите вътрешни християнски ценности и вяра. В този смисъл човекът *„преживява надеждата предимно като парадоксална, като абсурдна“* (стр. 407). В

тези редове се чувства и вдъхновението и прозрението на изследователя, което на моменти звучи с апологетична сила и аргументация, перефразирайки оригиналната мисъл на античния християнски мислител: „... *тогава мисълта на Тертулиан „credo quid absurdum” („вярвам, защото е абсурдно) означава и „надявам се, защото е абсурдно“*. Абсурдността произлиза от вярата, понеже тя не може да бъде обяснена със секуларистични аргументи и в този смисъл се явява като парадоксална и невъзможна. Надеждата се разглежда като душевна трансакция, свързана с битието на човека, като същевременно нейните корени са метафизични и вселенски. Безизходицата се разглежда като източник на надежда (*„абсурдна християнската надежда“*, стр. 407) единствено и само ако безусловната вяра в Бог е вплътена в разбиранията и преживяванията на човека. Тези състояния осмислят безнадеждността и страданието в човешкото битие, а именно чрез засилването на вярата в Бог, която да се прояви като лъч на спасение, тогава когато душата на човек е потопена във вътрешна скръб. Следователно надеждата е мистичната реализация на човешката вяра, укрепваща връзката между Бог и човек, проявяваща се като тайнственост и често *„неразбрана в своята дълбочина“* (стр. 406). Безсилието на човека може да се разглежда като източник на надежда, когато е оплодотворен от вярата в Бога и е прераснал във вътрешна сила. Мистичната връзка между безнадеждността, която води до отчаяние и надеждата, може да се преживее единствено чрез вярата в Бог, докато оптимизмът може да бъде проявление вследствие на вътрешната философия на личността или на нейни качества. Така надеждата е производна от вярата в Бога. Когато човек *не може да бъде господар на момента – както на настоящето, така и на бъдещето – той несъзнателно предоставя тази възможност на „Бога“* (стр. 399). Ивелина Николова проникновено разкрива, че този логически абсурд се дължи, от една страна, на осъзнаването от вярващия човек на своето безсилие пред обстоятелствата, а от друга, той напълно приема помощта от неуловимото действие на Божията благодатна енергия, която го подкрепя духовно и вярва в основните опори на християнското учение – за безсмъртието на човека, за вечния живот, за изкуплението и спасението и други, които ги преживява като истини. В монографията надеждата е определена като *парадоксално пространство, в което се проявява Божията благодат и което ние не можем да обясним рационално“* (стр. 400), защото *„... надеждата ни предоставя особен богопознавателен опит, без самите ние да го желаем конкретно или без дори да влизаме в личен досег с Бога“* (стр. 401). Богопознавателната опитност и проявлението на надеждата не могат да бъдат постигнати чрез волята на човека, колкото и да е силно желанието му, а е единствено стимулирана от вътрешната му осъзнатост и отвореност за преживяване на мистични състояния. В този смисъл надеждата, освен като парадокс, може да се разглежда и като награда за вярващия вследствие на неговата всеотдайност към Бога. Надеждата може да се разглежда като подарък от „общуването“ с Бога, защото тя е извор на сила, необходима, както за преодоляване на трудности, така и за вътрешно усъвършенстване. Вътрешната сила се изразява в постоянното проявяване на надеждата, която придава смисъл на вярата в Бога и на мистичното „общуване“ Бог-човек. В този смисъл човекът влиза в интуитивен „личен досег“ с Бога, който е търсен и съзнателен и е плод на мистични преживявания и стремеж към духовно усъвършенстване. Съзнанието за връзката на човека с Бога и вярата в духовните постулати дават на вярващия човек непоколебима увереност в успеха и в благополучния край на човешкия живот, независимо от състоянието на сетивната видимост. Това поражда спокойствие у вярващия човек пред лицето на предизвикателствата в живота и дори пред лицето на смъртта. Николова обаче посочва, че за да се случва това е необходима вътрешна духовна трансформация и покаянието е едно от условията, чрез което се достига до съвършенство и опознаване на Бога, а надеждата е инструментът за спасение, съвършенство и познаване на Бога (стр. 400 и 401) Изяснявайки по този начин спецификата

на християнската надежда, авторът ясно я отграничава от оптимизма, който разглежда като една положителна нагласа към доброто и позитивното в живота.

В своите разсъждения в тази глава, както и в предишните, д-р Ивелина Николова *постига целта на своето изследване* и разкрива многоликостта на християнската надежда, при което аргументирано са очертани нейните аспекти: аксиологичен и персонален характер, общочовешка и универсална ценност, както и нейният теоцентричен, христологичен, месиански, аретологичен, сотериологичен, есхатологичен, личен и в същото време „съборен“ характер в контекста на християнските учения. В същото време авторът ни разкрива надеждата и като динамична – тя придвижва вярващия човек напред към духовна трансформация и богопознание. В своя монографичен труд с ясен, стегнат и разбираем изказ Николова уверено и вдъхновено ни води по рефлексивните пътеки на мисълта към едно дълбочинно и пространно разбиране за християнската надежда, разкривайки проникновено скритите аспекти на надеждата, „*обгърната в тайнственост поради своя парадоксален характер*“ (стр. 406). Чрез своя монографичен труд авторът съумява, както да утвърди постигнатото в темата за християнската надежда в традицията на православното богословие, така и да го разшири и надгради с нови аспекти и разкрития.

Научни статии, предложени за рецензиране

От предложените 5 статии за участие в конкурса 3 са в списания с импакт фактор. Първата от тях: *Иновативен образователен модел за обучение по Религия, развиван на територията на община Кюстендил - „Път към доброто“ за нашите „Малки слънчогледи“* представя организационните и концептуални параметри на проекта „Религия – Кюстендил“, иновативният модел за обучение по „Религия“, както и изследване за резултатите от осъществяването на проекта през годините, започнал от 2010 г. и продължаващ и до днес. Освен дидактическото и методическо осигуряване, Ивелина Николова е ангажирана и с мащабна организационна дейност, обхващаща около 60 групи с деца от детската градина и още около 40 групи в училищата. По думите на Николова „Броят на децата, изучаващи предмета „Религия“, приблизително за всяка година е около 1200“. Явно е, че подобна активност води не само до успешното реализиране на образователния проект, но и за неговото разгръщане като апостолска дейност. Другата статия, *Ключови компетентности – ключът към нова реформа за една наистина нова програма по Религия*, представя добрата информираност на Ивелина Николова с актуалните тенденции в сферата на образованието и нейния стремеж за внедряването им в обучението по Религия. Третата представена статия, *Морални проблеми в най-новата история на Българската православна църква*, представя на английски език някои морални проблеми от близкото минало, пред които е била изправена българската православна църква и нейното ръководство – посочена е като проява на християнски хуманизъм борбата и ролята на БПЦ за спасяването на българските евреи през Втората световна война; обяснени са условията и ограниченията, в които Църквата съществува по време на атеистичния тоталитарен режим в България, стратегията, която тя приема и последиците от подобна политическа и социална изолация в днешни дни. Обяснен е църковния разкол след 1992 г., причините за него и преодоляването му. Посочени са и актуалните предизвикателства пред Църквата. Научното изследване на Николова разкрива доброто познаване от автора на съвременната история на Църквата и на актуалните тенденции на развитие в нея. Теоретичната педагогическа подготовка на Ивелина Николова и нейното разбиране за ролята на интерактивното обучение по религия са видни от представената четвърта за рецензиране статия *Интеракцията в обучението по религия*. Другата предложена за рецензия статия насочва към едно интересно за нас, българите, изследване – *За мястото на*

българската народна песен с православно-религиозно съдържание: опитът на община Кюстендил. В съдържателен план интердисциплинарното изследване разкрива преплитането на идеите на християнството във фолклора и очертава взаимовръзките между памет, традиции, живот и наследство - ефективен подход в обучението по религия, представен на територията на община Кюстендил.

В обобщение, разработките на д-р Николова разкриват широките ѝ и разностранни научни интереси на личност и изследовател, насочен към анализ на дейността на Църквата, към теоретичните и практическите педагогически въпроси, връзката на религията с фолклора, етнологията и краезнанието, които научни тематика са ѝ еднакво близки и позволяват използването на успешно представен интердисциплинарен подход в нравственото богословие.

3.2. Оценка на учебно-педагогическа дейност и подготовка на кандидата

Учебна дейност със студенти

От справка за учебната дейност се удостоверява, че годишната натовареност на д-р Николова покрива изискуемия минимум часове за лекции и за годишен норматив от 360ч. Тя е титуляр на учебните курсове по 7 дисциплини (Нравствено богословие I-ва и II-ра част, Християнска апологетика, Преддипломен семинар, Религия и нравствено възпитание, Интерактивни методи в обучението по Религия и Приложна етика) - всичко с 210 часа лекции и с общ хорариум, заедно с удвоените лекции и упражненията - 495 часа. От назначаването си за главен асистент досега д-р Ивелина Николова е имала 2 атестации, които са с положителни оценки. Този факт, както и предходният ѝ педагогически опит в образователната система са свидетелство за нейните високи педагогически качества и методическа подготовка.

Други учебни дейности

От автобиографията на д-р Ивелина Николова се вижда, че през годините тя е придобила *богат практически опит* като преподавател по религия в различните степени на общообразователното училище и в детската градина. За настоящия конкурс кандидатът представя и *авторски комплект разпечатани цветни учебни помагала и методически ръководства* за учителя, предназначени от 1 до 4 клас в начална училищна степен заедно с интерактивна книжка по религия, издадени от издателството на ПУ „Паисий Хилендарски“. Учебните материали са съобразени с дидактическите и възрастови изисквания, *внедрени* са в практиката и се използват на територията на община Кюстендил с одобрението на Светия синод на БПЦ.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Основните приноси в научната дейност на д-р Николова се очертават най-ясно в монографичния ѝ труд, както и в разработката на методическа и учебна литература по религия. *Приноси в монографията:* 1) Утвърждава българската богословска традиция; обогатява, продължава и надгражда концептуално българското нравствено богословие в тази проблематика от позициите на моралния универсализъм; 2) Развива ново проблематично поле и насока в изследването на темата, като я обогатява с използването на подходи, разширяващи евристичните възможности с нови изследователски перспективи; 3) В структурно и съдържателно отношение разглежда темата в хронологичен вид, което дава възможности за по-голяма пълнота при изясняване на проблематиката; 4) Разкрива парадоксалния характер на християнската надежда; 5) Изтъква проявлението на негативните отклонения от надеждата и техните последици. *Приноси в методическата и учебна литература:* 1) Изграждане на обучителна система, основана на православно наследство, предназначена за деца. Системата

използва интерактивни методи и е оригинална в методическо и съдържателно отношение. Разработени са методически ръководства за учителя; 2) Обучителната система е апробирана, внедрена и попълва една потребност на общообразователното училище от такъв вид учебна литература.

Открити са 5 цитирания на научните трудове на д-р Ивелина Николова.

Считам, че предложените за рецензиране материали за конкурса *са лично дело на д-р Ивелина Николова и приносите в тях са нейна лична заслуга.*

5. Критични забележки и препоръки

Монографията „Любовта – център на християнската аретология“ и три от статиите, посочени като научна продукция извън категорията на конкурса, представляват научен и практически интерес и също може да бъдат представени за участието в конкурса.

6. Лични впечатления

Познавам д-р Ивелина Николова от 2011 г. като целеустремен човек, задълбочен учен и християнски учител, който вдъхновено увлича децата към православната вяра. Уменията ѝ да работи в екип и съпричастно да участва в различни проекти и университетски дейности ми позволява убедено да изразя становището, че д-р Николова отговорно и качествено изпълнява поставените ѝ служебни задачи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Ивелина Николова Николова **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и за конкурса за длъжността „главен асистент“. В работите на кандидата има оригинални научни приноси, които са получили признание от научната общност, като част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на д-р Ивелина Николова е **несъмнена.**

Постигнатите от гл. ас. д-р Ивелина Николова резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно** съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Философско-историческия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да **препоръчам** на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Философско-историческия факултет за избор на **Ивелина Николова Николова** на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 2. *Хуманитарни науки*, професионално направление 2.4. *Религия и теология (Нравствено богословие – религия и нравствено възпитание)*.

08.09.2023г.

Рецензент:

(подпис)

/доцент д-р Методий Ангелов/